

POSVUDA

-

MORE/PROSTOR JE ARHITEKTURA PROSTORA I VREMENA – NOVO PROMIŠLJANJE PROSTORA PROLAZA I KORIŠTENJE VREMENA ZA OBOGAČIVANJE PUTOVANJA SA SVRHOM DA SE OMOGUĆI PRISTUP GLOBALNOJ MREŽI NEPREKINUTE MOBILNOSTI. PODRUČJA IZUZEĆA I PROTOČNE SUVERENOSTI POGODNA SU ZA TAJ PODUH VAT: POVLASTICE I DOZVOLE KOJE UŽIVAJU SLOBODNE LUKE I MEĐUNARODNE VODE – A KOJE SU NAMIJENJENE KRETANJU ROBE – SADA SE UPOTREBLJAVAJU KAKO BI SE OMOGUĆILO KRETANJE OSOBA. SLOBODNA LUKA VAŽNA JE POSTAJA NA TAKVIM PUTOVANJIMA TE NUDI PROSTOR ZA RAZMJENU IZMEĐU MIGRANTSKE I SJEDILAČKE POPULACIJE. BROD JE PAK MOBILAN PROSTOR ČIJI DOLAZAK AKTIVIRA OVAJ PROSTOR, STVARAJUĆI SJECIŠTE DVIJU VRSTA URBANIZMA I VRIJEDNOST KOJA PROIZLAZI IZ NJIHOVA ZDRUŽIVANJA.

MORE/PROSTOR,
RADHIKA SINGH I SHREYA SHAH, 2017.

MARITIME/SPACE,
RADHIKA SINGH AND SHREYA SHAH, 2017

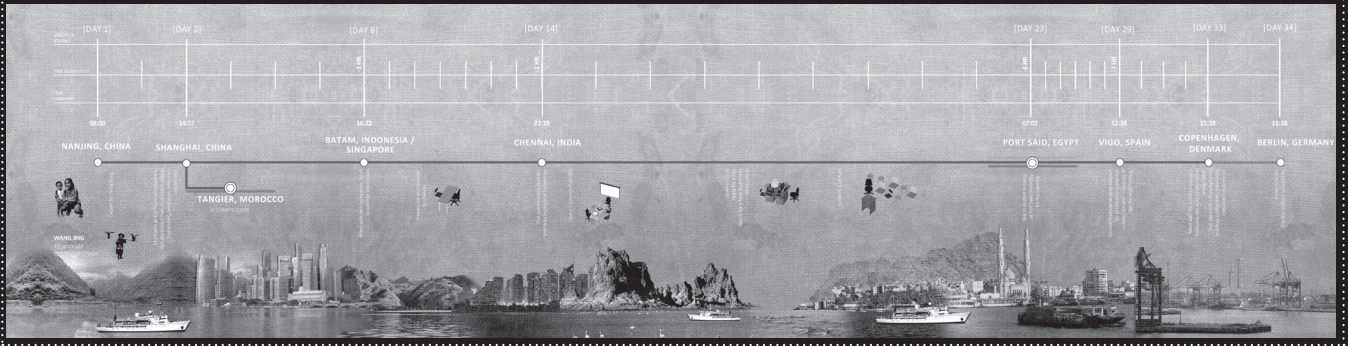
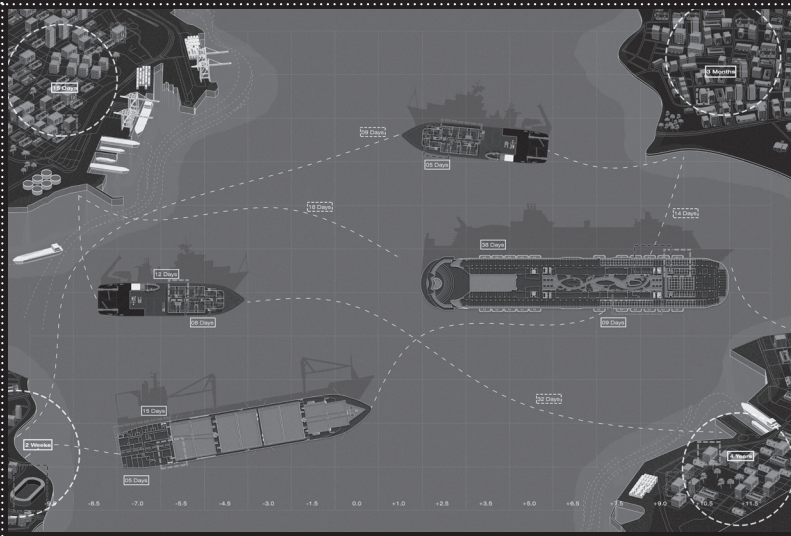
MARITIME/SPACE IS THE ARCHITECTURE OF SPACE AND TIME – RE-IMAGINING THE SPACE OF PASSAGE, LEVERAGING TIME FOR ENRICHING JOURNEYS AS A WAY OF CREATING ACCESS TO A GLOBAL NETWORK OF CONSTANT MOBILITY. TERRITORIES OF EXCEPTION AND FLUID SOVEREIGNTY LEND THEMSELVES TO THIS ENTERPRISE: EXEMPTIONS AND ALLOWANCES OF FREE PORTS AND INTERNATIONAL WATERS AFFORDED TO THE MOVEMENT OF GOODS ARE EXTENDED TO ACCOMMODATE THE MOBILITY OF PEOPLE. THE FREE PORT IS AN OUTPOST IN THESE JOURNEYS, OFFERING THE SPACE FOR EXCHANGE BETWEEN A MIGRATING POPULATION AND A STATIONARY ONE, AND THE SHIP A MOBILE SPACE WHOSE ARRIVAL PRODUCES THE INTERSECTION OF TWO KINDS OF URBANISMS, AND VALUE IN THEIR ASSOCIATION.

KELLER

EASTERLING

-

EVERYWHERE

Globalne prostorne mreže potrošnje i turizma uspostavljaju cirkulaciju potrošača između prostornih proizvoda sačinjenih od vremena i komodificiranih doživljaja. Istodobno goleme globalne instalacije logistike i trgovine uspostavljaju cirkulaciju proizvoda i rada. Te mreže čak stvaraju čitave gradove kao repetitivne formule: slobodne zone koje nude olakšice poput oslobođenja od carine, jeftine radne snage, nereguliranih radnih odnosa ili nepoštivanja zakona o očuvanju okoliša. No, iako taj globalni infrastrukturni prostor uspijeva savršeno dobro upravljati kretanjem milijardi proizvoda i desetaka milijuna turista i jeftinih radnika, u vrijeme kada je izmješteno 65 milijuna osoba na svijetu – više nego ikada prije u povijesti – iz nekog razloga ne postoji način da se nekoliko milijuna osoba izvede iz ratnih strahota poput onih u Siriji. Ne postoje ni jasne ideje koje bi olakšale druge vrste migracija, povezane s klimatskim ili ekonomskim uvjetima. Golema količina pravne i logističke

domišljatosti koja je nužna da bi se ostvarila globalna trgovina nekako je odsutna u takvim trenucima. Osujećene granicama nacionalnih država, globalne se migracije, trajno prisutne od osvita čovječanstva, sada tretiraju kao nekakvo iznenađujuće alarmantno stanje. Nacionalna država ima tipku „on-off” kada je riječ o dodjeljivanju ili odbijanju državljanstva/azila, a NGO-kracija nudi skladištenje u izbjegličkom logoru kao svoje najbolje rješenje – neku vrstu zatočeništva koje u prosjeku traje sedamnaest godina. Migrant sa sobom nosi mobilni telefon kao oznaku pripadnosti raznim globalnim, društvenim i komercijalnim mrežama. No taj osjećaj digitalne povezanosti, koji se često lažno prikazuje kao nekakav globalni demos, ide na ruku globalnim korporacijama prije nego pojedincima. U trenutku kada bi pojedinac trebao biti okružen najvećim mogućim brojem informacija, logika nacionalne uključivosti i isključivosti briše informacije.

MIGRACIJSKO OSIGURANJE KONSTRUIRA NOVU DRUŠTVENU I FIZIČKU INFRASTRUKTURU ZA MIGRACIJU PUTEH TRIJU PROTOKOLA ZA ZDRUŽIVANJE. „POLICE” OSIGURANJA PREPOZNAJU I OKUPLAJU U BAZU PODATAKA LATENTNE PROSTORNE MOGUĆNOSTI KAO SREDSTVO ZAŠTITE OD KOLEKTIVNOG RIZIKA, ISTODOBNO OLAKŠAVAJUĆI KRETANJE. SVAKA POLICA IMA JEDINSTVENU STRUKTURU, NO SVE NAPOSLETKU STVARAJU KOOPERACIJSKE MREŽE ZA RAZMJENU ZNANJA I RESURSA. KAKO SVAKA POJEDINA MREŽA RASTE, SVOJIM ČLANOVIMA NUDI SVE VEĆU FLEKSIBILNOST I SIGURNOST; MIGRACIJA TAKO POSTAJE SREDSTVOM JAČANJA ELASTIČNOSTI. TAKO, NA PRIMJER, „POLICA PRAZNOG PROSTORA” STVARA BAZU PODATAKA O PRAZNIM NEKRETNINAMA U GRADOVIMA S PROBLEMOM OSTARJELOG ILI ISELJENOG STANOVNIŠTVA. PRAZNE KUĆE, KOJE SE PROMATRAJU KAO PROSTORNA AKTIVA, POVEZUJU SE S CIRKULIRAJUĆOM ZAJEDNICOM PODUZETNIH STUČNIKA ZA ZDRAVSTVENU SKRB. U TOM KONTEKSTU PRAZNA KUĆA POSTAJE DIO VEĆE MESHANTSKE INFRASTRUKTURE TE OPĆINE U PRIRODNOM OPADANJU MOGU POBOLJŠATI SVOJ MJESNI ŽIVOT I BOLJITAK SVOGA OSTARJELOG STANOVNIŠTVA.

MIGRACIJSKO OSIGURANJE, MAGGIE TSANG, PAUL J. LÖRENZ I MADISON SEMBLER, 2017.

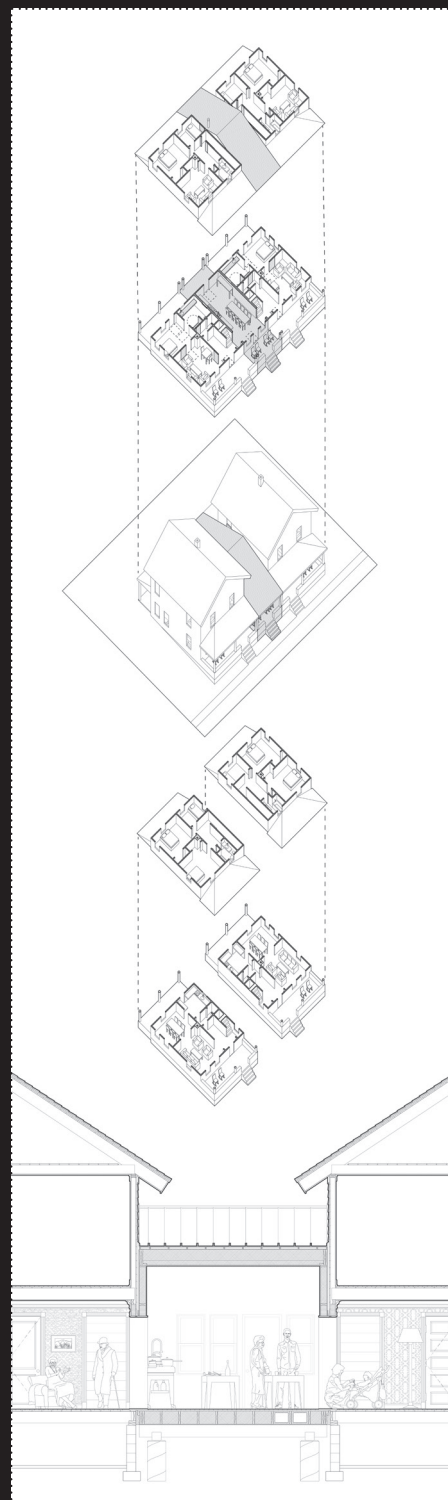
MIGRATION INSURANCE, MAGGIE TSANG, PAUL J. LÖRENZ, MADISON SEMBLER, 2017

MIGRATION INSURANCE CONSTRUCTS A NEW SOCIAL AND PHYSICAL INFRASTRUCTURE FOR MIGRATION THROUGH THREE MATCHMAKING PROTOCOLS. INSURANCE “POLICIES” IDENTIFY AND POOL TOGETHER LATENT SPATIAL OPPORTUNITIES AS A MEANS OF HEDGING COLLECTIVE RISK WHILE FACILITATING MOVEMENT. EACH POLICY HAS A UNIQUE DISPOSITION, BUT ALL ULTIMATELY FORGE COOPERATIVE NETWORKS WHEREIN KNOWLEDGE AND RESOURCES ARE SHARED. AS EACH NETWORK GROWS, IT OFFERS MORE FLEXIBILITY AND SECURITY TO ITS MEMBERS; MIGRATION BECOMES A MEANS OF BUILDING RESILIENCE. THE VACANCY POLICY, IN PARTICULAR, POOLS VACANT PROPERTIES IN AGING, UNDERPOPULATED TOWNS. VACANT HOUSES, VIEWED AS A SPATIAL ASSET, ARE PAIRED WITH A CIRCULATING COMMUNITY OF ENTERPRISING HEALTHCARE PROFESSIONALS. IN THIS CONTEXT, THE VACANT HOUSE BECOMES PART OF A LARGER MIGRANT INFRASTRUCTURE, AND IN TURN, NATURALLY DECLINING COUNTIES CAN IMPROVE TOWN LIFE AND THE WELL-BEING OF THEIR AGING POPULATIONS.

Global spatial networks of consumption and tourism circulate consumers between spatial products composed of time and commodified experiences. At the same time, giant global installations of logistics and trade circulate products and labor. These networks even create whole cities as repeatable formulas: free zones offering incentives like no taxes, cheap labor, and deregulation of labor and environmental law. But while this global infrastructure space has perfectly streamlined the movements of billions of products and tens of millions of tourists and cheap laborers, at the time when 65 million people in the world are displaced – more than at any other time in the history of the planet – there is somehow no way to move several million people away from atrocities like those in Syria. Nor are there robust ideas to facilitate other migrations related to climate or labor. The enormous amount of legal and logistical ingenuity necessary to accomplish global trade is somehow absent at these moments.

Stalled out against the borders of the nation state, the global migrations that have been a constant since the dawn of time, are now treated as if they were a surprising emergency. The nation state has a dumb on-off button to grant or deny citizenship/ asylum, and the NGOcracy offers as their best idea storage in a refugee camp – a form of detention lasting on average seventeen years.

The migrant carries the smartphone like a mark of belonging to multiple overlapping global, social and commercial networks. But this sense of digital connectivity, often falsely portrayed as something like a global demos, benefits global corporations more than individuals. At a moment when an individual should be surrounded by the most information possible, the logic of national inclusion and exclusion cancels out information. The refugee camp adds to that violence with its assignment of emergency norms – a single “solution” for millions of people when there can really only be millions of solutions for millions

Izbjeglički logor pridonosi tom nasilju namećući norme za izvanredne okolnosti – kao jedinstveno „rješenje” za milijune osoba ondje gdje bi ustvari trebali postojati milijuni rješenja za milijune osoba. Izbjeglance i drugi izmješteni pojedinci često su neutralizirani i izolirani. Za njih nema nikakve razmjene iskustva, nikakvog mjesta pripadanja, nikakvog neovisnog poduzetništva – samo čekanje i zatočeništvo.

Iako je sirijski sukob pridonio iznimnom porastu izbjeglištva, postoje i drugi izvori migracija u svim smjerovima. Radne migracije sačinjavaju dobar dio onih triju milijuna osoba koje svakoga tjedna putuju u gradove. Klimatske migracije uzrokovane dezertifikacijom, porastom razine mora i drugim vremenskim ekstremima tjeraju dodatnih nekoliko milijuna na preseljenje.

Kada se arhitektonsko-projektantski studio prihvati pitanja povezanih s migracijom, neizbježna je pretpostavka da će se sasvim sigurno pridržavati normalnog zadatka nametnutog odozgo i restrukturirati izbjeglički logor – poboljšavajući uvjete zatočeništva u okviru lošeg rješenja. Norme upravljanja i kultura toliko su snažne da se arhitekti često angažiraju na projektima kojima će se iznova projektirati šator ili promatrati nijansirana urbanost logora u stilu sociološkog rada na terenu. No, ako je slobodna carinska zona jedno od glavnih čvorišta povlaštenog kretanja robe i osoba izvan ograničenja nacionalnog zakona,

izbjeglički logor njezin je izopačeni, zatvorski rođak.

Jedan je eksperimentalni studio u Yaleu odlučio razmatrati struje migracije i mobilnosti prije logora. Umjesto da se potvrđuju neučinkovite prakse upravljanja izbjeglicama, pitali smo se ne bi li bilo moguće kliznuti između države i NGO-kracije i prisvojiti suvremene snage infrastrukturnog prostora kako bi poslužile migraciji, a ne samo trgovini i biznisu?

Od svih tehnologija koje guraju, vuku i prevoze te bujice ljudstva prostorne su tehnologije među najmoćnijima. Pa ipak, prostorne varijable rijetko se uzimaju u obzir kao oruđe političkog odlučivanja. Globalno upravljanje govori drugačijim tehničkim jezicima.

Spomenuti studio želio je zamijeniti takvo jedinstveno rješenje informativno bogatom mrežom koja će poticati osobne odnose i partnerstva. Kako bi bilo da arhitekti ne projektiraju zatvore ili standardnu arhitekturu, nego interakciju – nekakav globalni oblik povezivanja talentiranih osoba kojima je onemogućeno djelovanje i potreba migrantskih populacija, kao i prostornih potencijala i potreba širom svijeta? Polivalentnijim pogledom na migrantsku populaciju mogu se otkriti mnoge vrijednosti i potrebe koje bi bile pogodne za razmjenu, a zupčanik interakcije mogao bi i neku potrebu pretvoriti u potencijal, kao i talent, rad ili robu, bez obzira na to monetiziraju li se te vrijednosti ili ne. Ako ekonomija dijeljenja povezuje milijune potpunih stranaca

of people. Refugees and other displaced people are often neutralized and isolated. There can be no exchange, no place, and no independent entrepreneurial work – only waiting and detention.

While the Syrian conflict has contributed to an extraordinary spike in refugee movements, there are other sources of migration moving in all directions. Labor migrations account for some part of the three million people moving to cities every week. Environmental migrations caused by desertification, sea level rise and other extremes of weather account for millions more.

When a design studio considers issues related to migration, the inevitable assumption that it will surely accept the normal downstream assignment of redesigning the camp – revising enclosure within a bad idea. The norms of culture and governance are so strong that architects often engage in projects to redesign the tent or observe the nuanced urbanity of the camp in the mode of social science field work. But if the free zone is one of the chief nodes for the privileged movement for goods and people outside of the constraints of national law, the refugee camp is its perverse carceral cousin. An experimental design studio at Yale decided to consider streams of migration and mobility in advance of the camp. Rather than reinforcing the ineffectual practices of refugee management,

we asked if it might be possible to slither between the state and the NGOcracy, and hijack the contemporary powers of infrastructure space to serve not only trade and commerce but also migration?

Of all the technologies pushing, pulling and conveying these streams of humanity, spatial technologies are among the most powerful. Yet spatial variables are rarely considered as instruments of political decision making. Global governance speaks in other technical languages.

The studio wanted to replace the singular solution with an information rich network of proliferating one-to-one relationships and partnerships. What if architects designed not enclosure or standard but rather interplay – a global form of matchmaking between the sidelined talents and needs of migrating populations and the spatial assets and needs all around the world. With a more multivalent look at a migrating population, many values and needs can be entered into exchange, and the ratcheting effects of interplay might even make an asset of a need as well as talent, labor or commodity, whether or not it is monetized.

If the sharing economy links millions of strangers globally, what are the technical or social mechanisms to facilitate the one-to-one sponsorships or linkages that fosters the most successful resettlements? Can architects redesign institutions by inserting

u globalnim razmjerima, koji su to tehnološki ili društveni mehanizmi koji će omogućiti osobna sponzorstva ili kontakte koji će omogućiti najuspješnija preseljenja? Mogu li arhitekti restrukturirati institucije tako što će unijeti prostorne varijable u rasprave o globalnom upravljanju? Mogu li te institucije uspostaviti sigurnije i pouzdanije migracijske putove, međuovisnost i dijeljenje koje će se rutinski koristiti u odsutnosti krize i delegirati u kriznim razdobljima kako bi se izbjegle norme za izvanredno stanje u globalnom upravljanju? Tada bi prije kriznog logora mogli postojati i razni drugi oblici evakuacije i prolaza, organizirani s obzirom na vremenske intervale ili životnu dob – kao razgranati skup opcija koje su praktičnije i politički agilnije.

Ponekad bi studio projektirao vremensko-prostorni prolaz onih koji se žele vratiti, kao i za one koji žele nastaviti putovati – jer nisu niti željeli državljanstvo koje im dotična nacija uskraćuje ili nevoljko daje. Ili bi projektirao protokole za kretanje između parova ili krugova lokacija širom svijeta. Studenti bi projektirali razmjene između partnerskih gradova ili stvarali zadrugarske strukture kako bi se povezala mjesta koja se suočavaju sa sličnim ili komplementarnim izazovima u pogledu obrazovanja, vještina, zaposlenja, starosti populacije, očuvanja okoliša ili razvoja poljoprivrede. Bilo bi ključno razmišljati, ne o rješenjima, nego o okvirima koje bi različiti autori ili projektanti naposljetku

mogli specifično primjenjivati na 65 milijuna različitih načina. A nakon što bi se stvorio takav novi okvir, trebalo bi toliko toga arhitektonski riješiti, projektirati toliko raznih stvari – od detalja preko zgrada do četvrti pa sve do globalnih mreža – a sve to zahtijevalo bi temeljne arhitektonske vještine. Možda bi naš najveći problem bio učiniti prostorni jezik razumljivim za one kojima je trenutačno dodijeljena odgovornost za globalno odlučivanje o migraciji. Osim toga, kako razviti popularnu kulturološku argumentaciju koja neće ovisiti o uobičajenim strukturama odlučivanja? Možda bi čak bilo moguće izokrenuti nepravedni status izbjeglica kao odbačenih i viktimiziranih osoba. Da zagolicamo globalnu maštu: priča ove migracije – koja može nositi i lingvističke, diplomatske i liderske potencijale – nije priča o onima koji ne pripadaju nikamo, nego o onima koji pripadaju posvuda.

spatial variables into discussions of global governance? Can these institutions establish more safe and reliable routes of migration, interdependence and sharing that are routinely deployed in the absence of crisis and deputized during times of crisis to avoid the emergency management norms of global governance? So in advance of the emergency camp, might there be several other forms of evacuation and passage organized around intervals of time or seasons of a life – a branching set of options that are both more practical and politically agile? Sometimes, the studio designed the time/space of passage for those who want to resettle, as well as for those who want to keep traveling – who never wanted the citizenship that the nation withholds or reluctantly bestows. Or it designed protocols for movement between pairs or circuits of locations around the world. Students designed exchanges between sister cities, or created cooperative structures to link places facing similar or complementary challenges regarding education, age, skills, employment, environment or agriculture. It was crucial to think, not about solutions but about frameworks that could be finally, specifically addressed in 65 million different ways by different authors or designers. And once this new framework was established, there were so many different architectural precipitants, so many things to design – from details, to buildings, to neighborhoods, to global networks

– all requiring fundamental architectural skills. Perhaps our biggest problem was finding a way to make a spatial language understood to those who are currently granted the responsibility for global decision making about migration? Also how do we make a popular cultural argument that is not reliant on the usual decision making structures? Might it even be possible to invert the unjust status of the refugee as rejected and victimized? To capture a global imagination, the story of this passage – potentially associated with linguistic, diplomatic and leadership credentials – is not a story about those who belong nowhere but rather a story about those who belong everywhere.